

**XXVII ВСЕУКРАЇНСЬКА ОНЛАЙНОВА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ  
«КОРОЛЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ» (З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)  
ЗА ТЕМОЮ «БІБЛІОТЕКИ, АРХІВИ, МУЗЕЇ В УМОВАХ ВІЙНИ»**

**Інформаційний звіт**

24–25 жовтня 2024 року відбулася XXVII Всеукраїнська онлайн науково-практична конференція (з міжнародною участю) «Королєнківські читання» за темою «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни», організована Харківською державною науковою бібліотекою ім. В. Г. Короленка (ХДНБ ім. В. Г. Короленка) під егідою Міністерства культури та стратегічних комунікацій України. Партнери заходу: Харківська державна академія культури, Харківське обласне відділення (філія) ВГО Українська бібліотечна асоціація (ХОВ УБА), Наукова бібліотека Київського національного університету культури і мистецтв, журнал «Бібліотечний форум: історія, теорія і практика».

У роботі конференції взяли участь понад 300 фахівців бібліотек, закладів освіти, музеїв, архівних та науково-дослідних установ, громадських організацій з Вінниччини, Волині, Донеччини, Запоріжжя, Дніпропетровщини, Житомирщини, Київщини, Львівщини, Одещини, Полтавщини, Рівненщини, Сумщини, Тернопільщини, Харківщини, Хмельниччини, Чернігівщини, інших регіонів України, а також зі США (Нью-Йорк, Флорида), зокрема Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (НБУВ), Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого, Національної історичної бібліотеки України, Державної науково-технічної бібліотеки України, обласних універсальних наукових бібліотек (Вінницької, Дніпропетровської, Полтавської, Хмельницької та ін.), Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства, Інституту продовольчих ресурсів Національної академії аграрних наук України.

Серед представників вишів України були фахівці (викладачі та працівники наукових бібліотек) Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, Державного біотехнологічного університету, Львівського національного університету ім. Івана Франка, Київського політехнічного інституту ім. Ігоря Сікорського, Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Національного університету «Львівська політехніка», Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, Національної академії сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного, Українського державного університету ім. Михайла Драгоманова, Хмельницького національного університету та ін. (загалом майже 20 закладів вищої освіти). Долучилися фахівці архівної справи, зокрема Центрального державного аудіовізуального та електронного архіву Полтавського, Миколаївського, Черкаського обласних та інших архівів України; музейної – Літературно-меморіального музею Лесі Українки у Звягелі (раніше – Новоград-Волинський) Житомирської області, Полтавського літературно-меморіального музею В. Г. Короленка, Харківського художнього музею, Музейно-виставкового центру «Тростянецький», Національного центру аерокосмічної освіти молоді ім. О. М. Макарова; громадських організацій – Української бібліотечної асоціації, громадської спілки «Українська культурна спадщина» та ін.

Хвилиною мовчання учасники наукового форуму вшанували пам'ять загиблих внаслідок збройної агресії Росії проти України. У рамках конференції проведено пленарне, два тематичні сесійні засідання, постерну сесію; репрезентовано проєкт «Цифровий архів документів про російсько-українську війну», реалізований за підтримки Українського культурного фонду (УКФ).

**Пленарне засідання** відкрила 24 жовтня директорка ХДНБ ім. В. Г. Короленка, голова ХОВ УБА, заслужений працівник культури України **Наталія Петренко**. У доповіді «Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка: робота в нових реаліях та

перші кроки відбудови» (співдоповідачка **Ірина Карнаух**) вона наголосила, що третій рік наш науковий діалог відбувається в умовах повномасштабної військової агресії Росії проти України, з початку якої динамічно змінюються напрями роботи важливих соціальних структур громадянського суспільства – бібліотек, архівів, музеїв. Третій рік поспіль Короленківські читання присвячені темі «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни». У часи випробувань особливої важливості набувають партнерські відносини представників документно-інформаційних інституцій у формуванні єдиного науково-інформаційного та освітнього простору, збереженні національної пам'яті, культурних цінностей, сприянні процесам консолідації суспільства. Було висвітлено досвід та новачі бібліотеки, характерні для роботи в умовах збройної агресії, щодо реалізації державної бібліотечної політики, відзначивши, зокрема, участь у розробці професійного стандарту «Бібліотекар», розвитку міжнародних зв'язків, науковій та науково-методичній роботі, науково-інформаційному забезпеченні українознавства, краєзнавства, розвитку науки та техніки, соціокультурній та науково-просвітницькій діяльності, формуванні та збереженні документних ресурсів.

Запрошений доцент Інституту глобальних відносин Мойніхана Сіракузького університету (США, Сіракузи, Нью-Йорк), історик, дослідниця питань участі бібліотек у політиці пам'яті, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, членкиня президії Української бібліотечної асоціації **Тетяна Гранчак** представила доповідь «Документована пам'ять і реконструкція правди», у якій на прикладі «Regum Moscoviticarum Commentarii» / «Записки про московитські справи» (1549) Сигізмунда фон Герберштейна обґрунтовано роль і перспективні напрями роботи бібліотекарів у поширенні достовірної інформації про документні історичні джерела, що стосуються ключових питань історії України, окреслено підходи щодо подолання поширених російських антиукраїнських наративів, наявних у медіа і науковому середовищі. Адаптаційну діяльність архівів України в умовах російсько-української війни, виклики та рішення висвітлила завідувачка кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка», доктор історичних наук **Ірина Передерій** та архівістка Державного архіву Полтавської області **Марія Сербя**, дійшовши до висновку, що війна стимулювала активні процеси цифровізації архівів та посилення охорони як основу для модернізації системи у майбутньому, а в повоєнний час архіви мають зосередитися на поверненні викрадених фондів, продовженні цифровізації, залученні міжнародної підтримки для вдосконалення роботи. Провідна наукова співробітниця НБУВ **Надія Стрішенець** доповіла про маловідомі для широкого загалу навчальні матеріали Британської бібліотеки з оцифрування бібліотечних зібрань як інструменту їх збереження. Фахівчині ХДНБ ім. В. Г. Короленка, завідувачка відділу **Ольга Ісаєнко** та заступниця директора **Анжеліка Підгайна** презентували цифровий проєкт «Колекція українських ірмолоїв ХДНБ ім. В. Г. Короленка» (<https://collection.korolenko.-kharkov.-com/kolektsiia-ukrainskykh-irmoloiv-hdnb/>), який реалізується за підтримки УКФ.

Цього ж дня відбулася сесія «**Бібліотеки, архіви, музеї: адаптивні зміни в умовах війни, перспективи повоєнної відбудови**» (модератор: заступниця директора з наукової роботи ХДНБ ім. В. Г. Короленка, PhD (соціальні комунікації) **Людмила Глазунова**; координатор: завідувачка відділу науково-методичної роботи ХДНБ ім. В. Г. Короленка **Олена Куніч**), на якій обмінялися досвідом, репрезентували кращі практики та визначили стратегічні напрями діяльності. Розпочалася сесія висвітленням досвіду роботи Музею російсько-української війни «Блокпост пам'яті. Харків» Харківської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва, яким поділилися заступниця директора **Валентина Лупіцька** та бібліотекарка, волонтерка **Ольга Малашенко**. За цей проєкт книгозбірня цього року стала лауреатом конкурсу «Краща бібліотека року», проведеного ВГО УБА до Всеукраїнського дня бібліотек. Досвід створення безбар'єрного простору в Дніпропетровській ОУНБ ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія представила вчений секретар

**Юлія Зюлева.** На концепції збереження цифрових даних в епоху інформаційного перевантаження та викликах для архівів зупинився заступник директора Державного архіву Миколаївської області **Костянтин Картузов**, наголосивши на важливості співпраці між бібліотеками, архівами та ІТ фахівцями з обміну досвідом кращих практик, розробці спільних стандартів та протоколів для збереження та управління цифровими даними. Завідувачка відділу Одеської національної наукової бібліотеки **Наталія Прошина** сфокусувала увагу (разом з **Людмилою Худенко**) на цифрових проєктах своєї бібліотеки в контексті збереження та промоції культурної спадщини України; завідувачка сектору Наукової бібліотеки ім. Гордія Палія Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова **Ольга Юрчишина** – на досвіді створення та популяризації краєзнавчих ресурсів як засобу формування в користувачів національної ідентичності та патріотизму; заступниця генерального директора Національного центру аерокосмічної освіти молоді ім. О. М. Макарова **Ірина Федоренко** – на просвітницькій діяльності свого закладу та експонатах музеїв космонавтики і ракетно-космічної техніки.

Досвідом діяльності музейних закладів поділилися старший науковий співробітник Музейно-виставкового центру «Тростянецький», кандидат наук з державного управління **Ігор Медведєв** та старша наукова співробітниця Харківського художнього музею **Тетяна Борозенець**, репрезентуючи музейний проєкт «Університет третього віку» в умовах воєнного часу. Завершилася перша сесія доповіддю «Architecture of culture, community, and climate: a library for Kherson, Ukraine» / «Архітектура культури, спільноти та клімату: бібліотека для Херсону, Україна» заступника директора аспірантських програм «Університету Флориди», доцента **Бредлі Волтерса** (США, Гейнсвіль, Флориди) про концепцію архітектурної відбудови Херсонської ОУНБ ім. Олесья Гончара, розроблену командою університету (Кайлі Юбенкс, Крістофер Феттс, Міка Фіцджеральд, Аарон Карр, Колбі Марку, Хуан Мірі, Хантер Оропеза, Девісон Озер, Джон Ерік Фіппс, Тесса Регістр, Джаміла Роман, Вінсент Бун Шредер, Софія Соуза).

**25 жовтня** паралельно проходили два заходи: друга сесія конференції та презентація Цифрового архіву документів про російсько-українську війну, створеного командою ХДНБ ім. В. Г. Короленка за підтримки УКФ.

До сесії «**Актуалізація роботи з книжковими та архівними пам'ятками в бібліотеках, архівах та музеях України в умовах воєнного часу**» долучилося 192 учасники конференції, репрезентовано 13 доповідей. Провідна наукова співробітниця Полтавського літературно-меморіального музею В. Г. Короленка **Людмила Ольховська** у виступі, присвяченому враженням, які справила на письменника Володимира Короленка тогочасна війна, висвітлила ставлення письменника В. Г. Короленка до воєнних конфліктів, свідком яких він був (російсько-японської 1904–1905 рр., Першої світової війни 1914–1918 рр.), історію створення книги «Війна, вітчизна і людство», забороненої за радянських часів, цитуючи: «Якщо ми зрадімо вітчизні, не зуміємо захистити її, то загинемо і надовго загальмуємо справу самого людства»; наукова співробітниця цього ж музею **Олесья Головка** зосередилася на філософських поглядах Володимира Галактіоновича. У своїх дослідженнях обидві спиралися на архівні документи, що зберігаються в музеї. Співробітниця Центрального державного аудіовізуального та електронного архіву, заступниця директора **Людмила Паламарчук** та начальниця відділу **Юлія Чернятинська**, ознайомили з різними аспектами роботи архіву в умовах воєнного стану. Тематиці архівних документів та їх міграції в електронній формі присвятила свою доповідь старша наукова співробітниця Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства **Євгенія Чорноморець**.

Наукова співробітниця Інституту інформаційно-комунікаційних технологій **Олена Вошенко**, оприлюднюючи матеріали колишніх спецфондів НБУВ, зосередила увагу на електронній колекції «Репресована україніка». Директорка Державного архіву Черкаської області, кандидат історичних наук **Тетяна Клименко** та наукова співробітниця

відділу археографії Інститут архівознавства НБУВ **Марина Коломієць** присвятили виступи особовим зібранням своїх установ: архівам Василя Доманицького та академіка Олександра Усикова. Професор кафедри українознавства, культурології та історії науки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» **Михайло Красіков** дослідив колекцію книг, присвячену життю та творчості Бориса Грінченка, з фондів етнографічного музею університету «Слобожанські скарби».

У виступі завідувачки сектору Національної історичної бібліотеки України **Ольги Литвин** йшлося про біобібліографічне видання книгозбірні «Українські історики міжвоєнного періоду. 1918–1939», де акцентовано увагу на національній і громадянській складових праць вчених Науково-дослідного інституту історії української культури ім. академіка Дмитра Багалія в Харкові; наукової співробітниці НБУВ, кандидата історичних наук **Тетяни Якубової** – про вплив культури читання на філософські твори Григорія Сковороди, досліджений доповідачкою за фондами бібліотеки; бібліотекаря ХДНБ ім. В. Г. Короленка **Вячеслава Мамона** – про бібліотечну діяльність у першій чверті ХХ ст. громадсько-політичного діяча, книговидавця та бібліотекаря Віктора Раппа (у Книжковій комісії Комітету сільських бібліотек Харківського товариства грамотності, Харківській громадській бібліотеці, бібліотеці Рентгенівської академії тощо). Бібліотекарка Науково-технічної бібліотеки Львівської політехніки **Надія Козел** розповіла про історію нереалізованого проекту Федерації міжнародної технічної та професійної преси у бібліотеці Львівської політехніки, наголосивши на тому, що глибокий аналіз завжди сприяє створенню більш об'єктивного історичного наративу.

Учасники сесії ознайомилися з роботою громадської спілки «Українська культурна спадщина», висвітленою її очільником **Олексієм Новіковим**, занурилися в невеличку екскурсію електронною Колекцією українських рукописних ірмологів ХДНБ, проведену завідувачкою науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів ХДНБ ім. В. Г. Короленка **Ольгою Ісаєнко**.

**25 жовтня** понад 70 учасників науково-практичної конференції долучилися до презентації **Цифрового архіву документів про російсько-українську війну** (<http://digitalarchivewar.korolenko.kharkov.com/>), створеного ХДНБ ім. В. Г. Короленка за підтримки УКФ у рамках грантового проекту «Формування цифрового архіву документів з відкритих джерел про російсько-українську війну».

Відкрила захід вітальним словом та висловила підтримку ініціативи архівування президентка Української бібліотечної асоціації **Оксана Бруй**. Директорка ХДНБ ім. В. Г. Короленка **Наталя Петренко** висвітлила досвід бібліотеки в архівуванні документів про війну, наголосила, що метою цифрового проекту є формування та забезпечення доступу до цифрового архіву документів, які відображають події та контекст російсько-української війни задля збереження історичної пам'яті та підтримки досліджень. Про основні результати реалізації проекту та ключові досягнення доповіла координаторка проекту, в. о. завідувача відділу наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів **Лариса Козоріз**. Технічні аспекти створення архіву висвітлив провідний інженер-програміст відділу впровадження бібліотечно-інформаційних систем і технологій та підтримки баз даних **Геннадій Панарін**. Керівниця проекту, заступниця директора з бібліотечної роботи **Катерина Вірютіна** окреслила перспективи його реалізації у напрямку розширення цифрового архіву, залучення нових учасників та міжнародного співробітництва. Презентація отримала схвальні відгуки від учасників заходу, які висловили бажання долучитися до проекту з метою збереження історичної пам'яті для майбутніх поколінь.

Учасники конференції ознайомилися зі статтями фахівців бібліотек, музеїв, архівів та ЗВО України, **представленими на постерну сесію**, яка розпочала роботу 24 жовтня (39 статей, з них 29 подані на сесію 1). Тематичний діапазон доповідей охоплював широке коло питань адаптивних змін у бібліотеках, архівах та музеях України в умовах воєнного

часу, актуалізації роботи з книжковими та архівними пам'ятками, перспективи повоєнної відбудови тощо.

У доповіді «Адаптивні зміни в бібліотеках України під час війни» (**Юлія Новальська**, НБУ ім. Ярослава Мудрого) висвітлено діяльність публічних бібліотек, які від початку повномасштабного російського вторгнення оперативно переорієнтували свою роботу, ставши гуманітарними штабами, місцями укриттів, волонтерськими хабами, консультаційними центрами, взяли на себе роль осередків боротьби з інформаційними вкидами та російською пропагандою, допомагають внутрішньо переміщеним українцям щодо надання психологічної підтримки та організації дозвілля, сприяють підвищенню обізнаності та цифровій грамотності у громадах. Розкрито волонтерську діяльність бібліотек у 2023 році (**Юрій Левченко**, кандидат історичних наук, Наукова бібліотека Українського державного університету ім. Михайла Драгоманова). На основі аналізу нормативно-правових актів, нормативних і методичних документів охарактеризовано організацію роботи архівних установ щодо забезпечення безпеки працівників і користувачів в умовах дії воєнного стану (**Вікторія Бойко**, Державна науково-технічна бібліотека України). У статті «Міжнародне співробітництво бібліотек як інструмент культурної дипломатії (з досвіду роботи Полтавської ОУНБ ім. І. П. Котляревського)» (**Світлана Захарченко, Дар'я Захарченко**) увагу сфокусовано на культурній дипломатії в нових умовах глобалізації, потенційній ролі бібліотек у просуванні позитивного іміджу країни, важливості міжнародного співробітництва публічних бібліотек України на сучасному етапі, досвіді міжнародної співпраці обласної бібліотеки.

Про роль та значення бібліотек у питанні формування сприятливого безбар'єрного інформаційно-комунікативного середовища для різних категорій користувачів, зокрема людей з особливими освітніми потребами, йдеться у статтях «Безбар'єрні знання та інформаційно-бібліотечні ресурси – вимога сьогодення», автори якої (**Наталія Лазаренко, Валентина Білоус**, Вінницький державний педагогічний університет ім. Михайла Коцюбинського) підкреслюють важливість безбар'єрних знань та інформаційно-бібліотечних ресурсів і послуг, наводять досвід щодо формування інклюзивної бібліотеки; «Інформаційні ресурси бібліотеки на захисті ментального здоров'я громади у воєнний час (на прикладі бібліопорадника «Ментальне здоров'я особистості під час війни: як його зберегти та підтримати»)» (**Світлана Захарченко, Вікторія Лашко, Олена Нестеренко**, Полтавська ОУНБ ім. І. П. Котляревського); «Робота публічних бібліотек як простору психологічної безпеки (у рамках реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»)» (**Наталія Єрмакіна**, НБУ ім. Ярослава Мудрого), де висвітлено результати розпочатого бібліотекою моніторингового дослідження «Вивчення досвіду психосоціальної підтримки у публічних бібліотеках України (2024-2026)». У статті «Сучасні модульні бібліотеки: стан та подальший розвиток» (**Віктор Соколов**, кандидат історичних наук, НБУ ім. Ярослава Мудрого) проаналізовано сутність, особливості створення, основні завдання, головні ознаки, відмінності та загальні риси діяльності модульної бібліотеки; охарактеризовано специфіку її функціонування; окреслено основні напрями роботи та її значення в розвитку соціокультурної та просвітницької діяльності.

Проблемі читання та ролі бібліотеки у підтримці та стимулюванні читацької активності присвячені статті «Зміна парадигми читання у цифрову епоху (за результатами досліджень Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету)» (**Олена Айвазян**, директорка бібліотеки, кандидат історичних наук, **Світлана Молчанова**, завідувачка науково-методичного відділу), у якій наведено порівняльний аналіз результатів опитувань, проведених бібліотекою у 2009 та 2020 рр. з метою оцінки динаміки змін читацьких інтересів, культурних та інформаційних потреб, мотивів звернення до книги, а також ролі бібліотеки як центру культурного життя та освіти; «Читайте з нами – сьогодні, завтра, завжди (на прикладі роботи відділу абонементу Полтавської ОУНБ ім. І. П. Котляревського)» (**Тетяна Гусар**); «Роль читання у психологічній підтримці поранених

бійців у госпіталях під час війни (зарубіжний досвід) (**Ірина Лісова**, НБУ ім. Ярослава Мудрого), у якій розкрито зародження практики бібліотерапії під час Першої світової війни, коли лікарі та бібліотекарі об'єднали зусилля, щоб використовувати читання як форму терапії.

У низці статей порушуються питання, пов'язані з історією, історичною пам'яттю, національною ідентичністю українців, збереженням культурної спадщини, що особливо гостро постали на тлі повномасштабної війни. Так, у статті «Репрезентація української культури в контексті сучасних бібліотекознавчих досліджень (**Вікторія Сафонова**, ХДНБ ім. В. Г. Короленка) розглянуто роль бібліотек як інститутів соціальної пам'яті у формуванні національної самосвідомості й захисті культурної ідентичності українців, виокремлено бібліотекознавчі дослідження, що сприяють виконанню цієї місії, згадуються характерні прояви репресивної політики проти української книги, бібліотек і архівів, культурна експансія з боку Росії; «Інструментарій Всесвітньої організації інтелектуальної власності щодо збереження культурної спадщини: новий ресурс для бібліотек, архівів, музеїв» (**Лариса Литвинова**, кандидат наук із соціальних комунікацій, НБУВ); «Музей: його роль та значення у формуванні історико-краєзнавчої спадщини народу» (**Олександр Гадинко**, Сторожинецька гімназія); «Культурний фронт: ми – українці!»: робота над проектом Національної історичної бібліотеки України», який містить нариси, презентації, книжкові виставки про самотність українського мистецтва, долю культурних цінностей в умовах війни (**Оксана Марченко**); «Українські листівки до мешканців тимчасово окупованих територій (2014–2024 рр.)» (**Олеся Куцька**, доктор історичних наук, **Анастасія Кмін**, Національна академія сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного).

Автор статті «Фундатори вищої бібліотечної освіти в Україні. Декани бібліотечного факультету Харківської державної академії культури, 1929–1979 (до 95-річчя академії)» (**Віктор Сєдих**, кандидат педагогічних наук, ХДНБ ім. В. Г. Короленка) вперше зробив спробу висвітлити діяльність деканів за перше півстоліття існування вишу, оцінити їхній внесок у їх розвиток. Про кожну особу наводяться біографічні дані, розкривається їхня діяльність як керівників, педагогів, науковців. Репрезентовано досвід проведення акцій до визначних дат і подій, ініційованих кабінетом бібліотекознавства ім. Л. Б. Хавкіної ХДНБ ім. В. Г. Короленка у фейсбук (**Юліана Ходарєва**), «Збереження історико-правової спадщини в умовах воєнного стану (з досвіду роботи Наукової бібліотеки Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого)» (**Марина Шевченко**, PhD (інформаційна, бібліотечна та архівна справа)).

Розглянуто координацію інформаційно-ресурсного обслуговування користувачів територіального об'єднання сільськогосподарських бібліотек Харківської області під час війни (**Наталія Ніколаєнко**, директорка Наукової бібліотеки Державного біотехнологічного університету, PhD (соціальні комунікації)); особливості функціонування науково-технічної бібліотеки Інституту продовольчих ресурсів Національної академії аграрних наук на засадах цифровізації (**Людмила Сенько**, **Сергій Вербицький**, кандидат технічних наук, **Наталія Пацера**). Оприлюднено дані бібліотечного соціологічного дослідження, проведеного НБУВ серед віддалених користувачів та спрямованого на вивчення фактору особистої зацікавленості користувачів у розширенні спектра електронних бібліотечних виставок у системі дистанційного бібліотечно-інформаційного обслуговування (**Леся Туровська**, НБУВ); «Електронні сервіси для задоволення інформаційних потреб користувачів (з досвіду роботи відділу міжбібліотечного абонементу та електронної доставки документів ХДНБ ім. В. Г. Короленка у 2000–2024 рр.)» (**Галина Туркот**, **Алла Шашкова**). Фахівці наукової бібліотеки Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого ознайомили з досвідом роботи у наданні інформаційно-бібліотечних послуг для дистанційного забезпечення науково-освітніх потреб користувачів (**Вікторія Брагінська**, **Вікторія Щабельник**), представили

електронну картотеку «Публікації науковців НЮУ ім. Ярослава Мудрого в Scopus», яка включає бібліографічну інформацію про статті, проіндексовані в Scopus, починаючи з 1999 р., та забезпечує доступ до наукових публікацій через посилання на журнали відкритого доступу (**Наталія Журавель**).

Соціокультурній діяльності закладів культури присвячено статті «Клуб любителів книжок та європейського кіно як форма соціалізації молоді» (**Анжела Ярмолюк**, Хмельницька ОУНБ), в якій висвітлено діяльність клубу «Книга в кадрі», що діє в Центрі європейської інформації на базі бібліотеки; «Виставкова робота Літературно-меморіального музею Лесі Українки у Звягелі в умовах воєнного стану» (**Галина Пилипенко**); про екскурсійно-виставкову діяльність Наукової бібліотеки Львівського національного університету ім. Івана Франка, що має на меті актуалізувати інтерес до академічних традицій університету, розвитку наукової і технічної думки, духовно-естетичної та літературно-мистецької спадщини у читачів книгозбірні (**Анастасія Коник**).

У статті «Соціологічний вимір кадрового управління в умовах війни» (**Неліна Кравчук**, директорка Наукової бібліотеки ім. Гордія Палія Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова), підготовленій на основі анкетування «Колектив бібліотеки у кризовій ситуації», проведеного у Вінницькому обласному методичному об'єднанні бібліотек ЗВО, розглянуто основні аспекти управлінської етики: загальний клімат у колективі, психоемоційний стан працівників, діяльність керівників бібліотеки та погляди підлеглих на їх політику менеджменту. Представлені статті «Глазунова Людмила Володимирівна: біобібліографічний показник (до 50-річчя від дня народження)»: презентація (**Наталія Капустіна, Юліана Ходарєва, Олена Скорик**, ХДНБ ім. В. Г. Короленка), «Сучасні бібліотеки як центри достовірної інформації та цифрової грамотності в умовах інформаційних викликів» (**Андрій Бутенко**, НБУВ), про шляхи використання бібліотеками соціальної мережі «ТікТок» як ефективного засобу інтернет-комунікації та маркетингу (**Олег Соцков**, ХДНБ ім. В. Г. Короленка).

Роботу з книжковими та архівними пам'ятками в бібліотеках, архівах та музеях України в умовах воєнного часу висвітлено у статтях «Оцифрування як одна із сучасних технологій зберігання документів (з досвіду роботи відділу рідкісних і цінних видань Полтавської ОУНБ ім. І. П. Котляревського)» (**Інна Коваленко, Яніна Горулько, Лідія Шамхалова**); «Цифрова реставрація архівних кінодокументів» (**Тетяна Ємельянова**, директорка Центрального державного аудіовізуального та електронного архіву, кандидат історичних наук); «Досвід роботи Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка» з бібліографічної реконструкції «розпорошеного» фонду рідкісних видань» (**Галина Белявська**); «Кириличні видання друкарні Києво-печерської лаври з особової бібліотеки Івана Лукашевича у фонді Національної історичної бібліотеки України» (**Світлана Смирнова**); «Колекція книжкових знаків фонду рідкісних і цінних документів Науково-технічної бібліотеки Київського політехнічного інституту ім. Ігоря Сікорського» (**Марина Мірошниченко**); «Збереження історико-правової спадщини в умовах воєнного стану (з досвіду роботи Наукової бібліотеки Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого)» (**Марина Шевченко**, PhD (інформаційна, бібліотечна та архівна справа), у якій йдеться про оцифрування рідкісних та цінних документів та забезпечення доступу до їхніх цифрових копій. Цим питанням також були присвячені статті фахівців ХДНБ ім. В. Г. Короленка: «Автографи, харківські видання та публікації українського історика та педагога Владислава Бузескула у фондах Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка» (**Ігор Лосієвський**, доктор філологічних наук), «Пам'ятки юридичної науки Харківщини XIX – початку XX ст. у фондах Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка» (**Ольга Будецька**), «Особовий архівний фонд українського артиста,

режисера та педагога Леся Сердюка (1900–1988) у Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка» (**Олександр Грабарчук, Ольга Будецька**).

Усі доповіді, повідомлення, представлені учасниками Короленківських читань на пленарне, сесійні засідання, а також постерну сесію, експонувалися на платформі Padlet ([https://padlet.com/nmr\\_hdnb/2024-96iy7lwdqtec5yb](https://padlet.com/nmr_hdnb/2024-96iy7lwdqtec5yb)); перебіг подій наукового форуму – на ютуб-каналі ХДНБ ім. В. Г. Короленка (<https://www.youtube.com/-/playlist?list=-PLrXeKiSsJYShKfc-KcI1-CMssqmSXnFuUSl>).

Учасники заходу отримали 277 сертифікатів.

Науково-практична конференція засвідчила, що в умовах російсько-української війни бібліотеки, архіви, музеї, заклади освіти відіграють важливу роль у захисті української культури та історичної пам'яті. На шляху до перемоги вони стали важливими центрами незламності та солідарності для українців. Вагомою підтримкою для науково-просвітницьких закладів стала благодійна і гуманістична діяльність міжнародних організацій, волонтерських ініціатив. Конференція, проведена ХДНБ ім. В. Г. Короленка в умовах діючого воєнного стану, надала можливість учасникам заходу переоцінити традиційні методи діяльності, обговорити перспективи повоєнного розвитку галузей культури та архівної справи, втілити в практику нові ідеї та досвід, що сприятиме закладам культури стати провідними установами в інформаційному суспільстві, у суспільстві знань.

Організатори Короленківських читань щиро вдячні партнерам, усім учасникам заходу за співпрацю, бажання підтримати незламний Харків!

#### **Додаткова інформація:**

- Програма конференції
- Доповіді та повідомлення: [https://padlet.com/nmr\\_hdnb/padlet-iktkkyk9ic9fdhdm](https://padlet.com/nmr_hdnb/padlet-iktkkyk9ic9fdhdm)
- Фотогалерея конференції: <https://photos.app.goo.gl/18G4pKGzkSVw4D7w8> .
- Відеозаписи заходів:  
[https://padlet.pics/1/image?t=c\\_lfill,dpr\\_1,f\\_auto,g\\_auto,h\\_1050,q\\_auto:best,w\\_1680&url=https%3A%2F%2Fpadlet.net%2Fwallpapers%2Fv0%2F3e6f79cf2c7e848713ff218444891a4b%2Fb68dd4bd%2FBooks.jpg](https://padlet.pics/1/image?t=c_lfill,dpr_1,f_auto,g_auto,h_1050,q_auto:best,w_1680&url=https%3A%2F%2Fpadlet.net%2Fwallpapers%2Fv0%2F3e6f79cf2c7e848713ff218444891a4b%2Fb68dd4bd%2FBooks.jpg) ороленківські читання 2024
- #короленківські читання 2024

#### **Інформаційний звіт підготували:**

**Олена Куніч**, завідувачка відділу науково-методичної роботи ХДНБ ім. В. Г. Короленка;

**Ольга Ісасенко**, завідувачка науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів ХДНБ ім. В. Г. Короленка.